

LATVIJAS REPUBLIKA
KRUSTPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

Reģ.Nr.90009118116
Rīgas ielā 150a, Jēkabpilī, LV-5202
Tālrunis 65237635, Fakss 65237611, e-pasts: novads@krustpils.lv

---

Jēkabpilī

2019.gada 24.aprīlī

APSTIPRINĀTA
ar Krustpils novada pašvaldības domes
2019. gada 24. aprīļa lēmumu
(sēdes protokols Nr. 5, 8.punkts)

Krustpils novada pašvaldības
Bērnu tiesību aizsardzības programma
2019.-2023.

Ievads

Krustpils novada pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības programma ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura mērķis ir pilnveidot pašvaldības teritorijā esošo institūciju darbu, savstarpējo sadarbību un aktivizēt sabiedrības līdzdarbību bērnu un ģimeņu dzīves kvalitātes uzlabošanai, nodrošinot bērnu tiesību ievērošanu novada administratīvajā teritorijā.

Starptautiskā un nacionālā likumdošana nosaka bērnam īpašu statusu sabiedrībā un norāda uz to, ka valstij un sabiedrībai ir nepieciešams īpaši aizsargāt bērnu, jo bērns ir sabiedrības nacionālā vērtība un valsts nākotnes sekmīgas attīstības garants. Bērni nav sabiedrības nasta, bet gan tās attīstības resurss.¹

2005.gada 26.oktobrī Saeima apstiprināja ilgtermiņa konceptuālo dokumentu “Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā”, kurā norādīts, ka galvenais izaugsmes resurss ir iedzīvotāju zināšanas un gudrība, to prasmīga un mērķtiecīga izmantošana.

Krustpils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2030. norādīts Krustpils novada pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējums jeb izvirzītā vīzija: „Krustpils novads – krustceles ekonomikas izaugsmei, dabas un kultūras vērtību attīstībai un visaptverošai sabiedrības labklājībai”.²

Krustpils novada prioritāte un bagātība ir tajā esošie cilvēki, sevišķi ģimenes, bērni un jaunieši. Būtiski ir celt iedzīvotāju dzīves līmeni un labklājību, nodrošinot visus dzīvei, izglītībai, darbam un atpūtai nepieciešamos pakalpojumus - nodrošinot atbilstošu izglītību,

---

¹ petijumi.mk.gov.lv/sites/./file/Bernu_tiesibu_stavoklis_%28pet.%202003%29_vcb.doc

² https://www.krustpils.lv/files/Ilgtspejigas_attistibas_strategija_2030_.pdf

tiesību aizsardzību, sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības pieejamību atbilstoši nepieciešamībai, daudzveidīgu kultūras piedāvājumu, kā arī infrastruktūru. Ikvienam bērnam un jauniešiem ir iespējas un tiesības augt un pilnveidoties, īstenojot savas tiesības un motivāciju. Pašvaldībai ir jāveicina šīs bērnu un jauniešu iespējas, ievērojot bērnu labākās intereses, sekmējot bērnu izaugsmes iespējas.

Novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas vīzijā akcentētā mērķa sasniegšanai plānoto rīcību virzienu īstenošana nodrošina ģimenēm, bērniem un jauniešiem sociālos un komunālos pakalpojumus, izglītības un brīvā laika pakalpojumus, veselības un sociālās aprūpes pakalpojumus, kā arī sakārtotu infrastruktūru.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 66.panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldība analizē stāvokli bērna tiesību ievērošanas jomā, izstrādā un īsteno bērna tiesību aizsardzības programmu novada teritorijā.

I. Esošās situācijas apraksts

Krustpils novada pašvaldība pastāvīgi īsteno pasākumu kopumu, kuri ir vērsti uz bērnu pamattiesību nodrošināšanu. Īstenojot pašvaldībai uzticētās funkcijas, sniedzot izglītības pakalpojumus, ārstniecības iestāžu pakalpojumus, veicot profesionālu sociālo darbu ar ģimenēm, sociālo palīdzību, ģimenes asistenta pakalpojumus, palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā, bērnu un jauniešu nometņu darbību, nodrošinot komunālos pakalpojumus, gādājot par vides sakoptību, attīstot kultūras pakalpojumu pieejamību, tiek īstenotas bērna tiesības uz pilnvērtīgiem dzīves apstākļiem.

Bērna tiesības uz izglītību un jaunradi novada administratīvajā teritorijā nodrošina 7 izglītības iestādes: Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola, Mežāres pamatskola, Vīpes pamatskola, Sūnu pamatskola, Krustpils pamatskola un Variešu sākumskola. Antūžu speciālā internātpamatskola īsteno speciālās izglītības programmas, tajā izveidota un darbojas arī pirmskolas izglītības grupa.

Pirmskolas izglītības un audzināšanas grupas izveidotas Brāļu Skrindu Atašienes vidusskolā, Mežāres pamatskolā, Vīpes pamatskolā, Sūnu pamatskolā un Variešu sākumskolā. Interesešu izglītību novada teritorijā dzīvojošie bērni apgūst Krustpils novada skolās, Jēkabpils mūzikas skolā, Sēlijas Sporta skolā.

Bērna tiesības uz atpūtu un brīvo laiku īsteno Krustpils novada kultūras nami-Atašienē, Mežārē, Kūkās, Variešos, Antūžos, Spungēnos un Vīpē, bibliotēkas-Atašienē, Mežārē, Zīlānos, Kūkās, Variešos, Antūžos, Medņos, Spungēnos un Vīpē. Amatniecības centrā "Māzers", Vīpes pagastā tiek īstenotas apmācības dažādu arodu apgūvē. Ilgstoši un sekmīgi darbojas Krustpils 60.mazpulks Krustpils pamatskolā un Sūnu 748.mazpulks Sūnu pamatskolā.

Pašvaldības teritorijā ir iespējas brīvā laika pavadīšanai brīvā dabā, piedaloties pārgājienos, slēpojot, makšķerējot.

Bērna sociālās tiesības nodrošina Krustpils novada pašvaldības sociālais dienests, bāriņtiesa, izglītības un kultūras iestādes, ārstniecības iestādes un pašvaldības struktūrvienības.

Tiesības uz bezmaksas veselības aprūpi, ko nosaka valsts programma, nodrošina 6 ģimenes ārstu prakses - Atašienes, Mežāres, Vīpes, Variešu, Krustpils un Kūku pagastā. Krustpils novada pašvaldība iegulda resursus bērnu tiesību nodrošināšanā un aizsardzībā, tomēr ikviena bērna tiesību respektēšana, vajadzību, interešu ievērošana valstī un novadā ir pilnveidojama.

Ne visiem bērniem ir iespēja augt savā ģimenē, jo ir vecāki, kuri nespēj rūpēties par saviem bērniem nodrošinot iespēju pilnvērtīgi augt un attīstīties. Aizbildnība nodibināta 19 bērniem, 2 bērni ievietoti audžuģimenē.

Iedzīvotāju skaits pašvaldībā t.sk. bērni vecumā no 0-6 gadiem un no 7-18 gadiem ³

Rādītājs	Uz 01.01.2016.	Uz 01.01.2017.	Uz 01.01.2018.	Uz 01.01.2019.
Iedzīvotāju skaits	6346	6244	6052	5941
Bērni vecumā no 0-6 gadiem	430	452	425	382
Bērni vecumā no 7-18 gadiem	665	679	667	652

II. Vispārīgie noteikumi

1. Krustpils novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) Bērnu tiesību aizsardzības programma nosaka mērķi un uzdevumus, pasākumu kopumu un resursus bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšanā pašvaldības administratīvajā teritorijā.
2. Bērns ir persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu, izņemot tās personas, kuras saskaņā ar likumu izsludinātas par pilngadīgām.
3. Bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai ir vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība.
4. Visām darbībām attiecībā uz bērnu prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses.
5. Bērnu tiesību ievērošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām pašvaldības administratīvajā teritorijā koordinē un pārrauga Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzībā.

³ https://www.pmlp.gov.lv/sakums/statistika/iedzivotaju_registrs/arhivs

III. Programmas mērķis un uzdevumi

6. Programmas mērķis:

īstenot bērna tiesības, brīvības un to aizsardzību Krustpils novadā, ņemot vērā, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība.

7. Programmas uzdevumi:

7.1. apkopot informāciju par pašvaldībā pieejamiem resursiem, kas izmantojami īstenojot mērķtiecīgus pasākumus, nodrošināt bērnu tiesību un labāko interešu ievērošanu, šādās jomās:

- bērna pamattiesības un pienākumi;
- bērns un ģimene;
- ārpusģimenes aprūpe;
- bērns un viņa dzīves vide;
- bērns ar īpašām vajadzībām;
- bērnu likumpārkāpumu profilakse.

7.2. Nodrošināt pašvaldības, valsts institūciju un sabiedrības sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā Krustpils novadā:

- konkretizēt katras institūcijas pienākumus un atbildību bērnu tiesību aizsardzībā, izstrādājot vienotu rīcības plānu bērnu tiesību aizsardzībai novadā;
- aktivizēt un koordinēt sabiedrības un NVO iesaisti bērnu tiesību nodrošināšanā;

IV. Bērna pamattiesību un pienākumu īstenošana

8. Bērnu tiesību aizsardzības principus un subjektus, bērna pamattiesības un pienākumus nosaka Civillikums⁴ un Bērnu tiesību aizsardzības likums.⁵

9. Pašvaldības administratīvajā teritorijā bērnu tiesību ievērošanu savas kompetences robežās nodrošina pašvaldības Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzībā, Krustpils novada bāriņtiesa, Krustpils novada pašvaldības sociālais dienests, izglītības iestādes, kultūras iestādes, pagastu pārvaldes un citas institūcijas.

10. Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzībā:

10.1. organizē institūciju sadarbību, izskatot individuālus gadījumus saistībā ar iespējamiem bērna tiesību pārkāpumiem;

---

⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=225418>

⁵ Bērnu tiesību aizsardzības likums <https://likumi.lv/doc.php?id=49096>

10.2. analizē situāciju bērnu tiesību aizsardzības jomā kopumā un sniedz pašvaldībai priekšlikumus par bērnu augšanai, attīstībai, uzvedības korekcijai nepieciešamo pakalpojumu attīstību pašvaldībā.

11. Krustpils novada **Bāriņtiesa** visas Pašvaldības administratīvajā teritorijā:

11.1. aizstāv bērna vai aizgādībā esošās personas personiskās un mantiskās intereses un tiesības;

11.2. veic nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu bērna audzināšanu un pienācīgu aprūpi ģimeniskā vidē;

11.3. sadarbojas ar citām bāriņtiesām, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, veselības aprūpes un izglītības iestādēm, sociālajiem dienestiem, policijas iestādēm, Valsts probācijas dienestu un tiesu izpildītājiem, lai nodrošinātu bērna vai aizgādībā esošās personas tiesību un interešu aizstāvību;

11.4. informē pašvaldības sociālo dienestu vai citu atbildīgo institūciju par ģimenēm, kurās netiek pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana un kurām nepieciešama palīdzība;

11.5. sniedz palīdzību bērnam vai aizgādībā esošajai personai, kura pēc palīdzības vērsusies bāriņtiesā;

11.6. Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos pārstāv bērnu vai aizgādībā esošo personu kriminālprocesā;

11.7. piedalās lietas izskatīšanā tiesā un sniedz atzinumus;

11.8. pārstāv audžuģimenē ievietota bērna personiskās un mantiskās intereses un tiesības.⁶

12. Krustpils novada pašvaldības **Sociālais dienests**:

12.1. nodrošina sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību ģimenēm ar bērniem saskaņā ar Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu;

12.2. nodrošina psihologa konsultācijas, psiholoģiskās izpētes veikšanu, sociālo rehabilitāciju dzīvesvietā no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā;

12.3. nodrošina bērnu vecākiem izglītojoša rakstura nodarbības pusaudžu audzināšanas un bērnu emocionālās audzināšanas jautājumos;

12.4. organizē un vada bērnu/jauniešu nometnes;

12.5. veic darbu ar skolēniem un viņu vecākiem, kuri sistemātiski neapmeklē skolu;

12.6. sadarbojas ar pašvaldības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām bērnu tiesību aizsardzības jautājumos;

---

⁶ Bāriņtiesu likums <https://likumi.lv/doc.php?id=139369>

- 12.7. organizē sociālo darbu, lai nodrošinātu palīdzību ģimenēm ar bērniem, izmantojot savus resursus, piesaistot citus pakalpojumu sniedzējus;
- 12.8. organizē sociālo pakalpojumu sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem⁷

V. Bērns un ģimene

13. Pašvaldība atbalsta ģimenes ar bērniem un sniedz tām atbalstu, piešķirot:
  - 13.1. bērna piedzimšanas pabalstu;⁸
  - 13.2. pabalstu izglītībai;⁹
  - 13.3. pabalstu bērnu svētkos novada rīkotajā pasākumā;¹⁰
14. izvērtējot materiālo stāvokli, Pašvaldība atbalsta ģimenes ar bērniem un sniedz tām sociālo palīdzību:
  - 14.1. palīdzība dzīvojamās platības piešķiršanā un sociālā dzīvokļa īres tiesību piešķiršanā;¹¹
  - 14.2. dzīvokļa (mājokļa) pabalsts;¹²
  - 14.3. vienreizējs pabalsts krīzes situācijā;¹³
  - 14.4. pabalsts briļļu iegādei bērniem;¹⁴
  - 14.5. atsevišķu situāciju, kas saistītas ar veselības uzlabošanu, risināšanai;¹⁵
  - 14.6. pabalsts medikamentu iegādei;¹⁶
  - 14.7. sniedz ģimenes asistenta pakalpojumu, kura laikā tiek nodrošināts atbalsts un palīdzība mājokļa, nodarbinātības, izglītības, atkarības, veselības problēmu

---

⁷ https://www.krustpils.lv/files/Sociala_Dienesta_nolikums_20_06_2018.pdf

⁸ Krustpils novada pašvaldības 18.12.2013. saistošie noteikumi Nr. 2013/42 "Par materiālajiem pabalstiem Krustpils novada pašvaldībā" 4. - 10.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

⁹ Krustpils novada pašvaldības 18.12.2013. saistošie noteikumi Nr. 2013/42 "Par materiālajiem pabalstiem Krustpils novada pašvaldībā" 11. - 12.² punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹⁰ Krustpils novada pašvaldības 18.12.2013. saistošie noteikumi Nr. 2013/42 "Par materiālajiem pabalstiem Krustpils novada pašvaldībā" 30, 31. punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹¹ Krustpils novada pašvaldības 16.09.2009. saistošie noteikumi Nr. 2009/14 "Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā"; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹² Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 "Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem" 18. - 23.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹³ Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 "Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem" 24. - 27.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹⁴ Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 "Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem" 36., 36.1.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹⁵ Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 "Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem" 36., 36.4.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹⁶ Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 "Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem" 37.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

risināšanā, sociālo un sadzīves prasmju attīstīšanā, kā arī bērnu aprūpē un audzināšanā;¹⁷

- 14.8. sedz braukšanas izdevumus vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu izglītojamiem;¹⁸
- 14.9. piešķir ēdināšanas (pusdienu) pabalstu.¹⁹
15. Preventīvo darbu krīzes situāciju novēršanai ģimenēm ar bērniem nodrošina Sociālais dienests, izglītības iestādes, kultūras iestādes, pagastu pārvaldes un citas institūcijas.
16. Pašvaldības teritorijā bērni tiek nodrošināti ar vietām izglītības iestāžu pirmskolas izglītības grupiņās. Pēc vecāku izvēles ir iespēja bērniem saņemt Jēkabpils pilsētas pirmskolas izglītības iestāžu pakalpojumus.
17. Izvērtējot 24.09.2014. Krustpils novada pašvaldības nolikumā “Par stipendijām 5. – 12.klašu skolēniem Krustpils novadā”, Pašvaldība piešķir stipendijas 5.-12.klašu skolēniem par mācību sasniegumiem.

VI. Ārpusģimenes aprūpe

18. Ārpusģimenes aprūpi organizē un pārrauga Krustpils novada bāriņtiesa, primāri nodrošinot bērnam iespējas augt ģimeniskā vidē.
19. Ārpusģimenes aprūpi nodrošina:
  - 19.1. aizbildnis- primāri;
  - 19.2. audžuģimene – līdz laikam, kamēr bērns var atgriezties savā ģimenē vai tiek adoptēts, vai tiek nodibināta aizbildnība;
  - 19.3. ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija – ja aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē konkrētam bērnam nav piemērota. Bērnu aprūpes iestādē bērns atrodas līdz brīdim, kad viņam tiek nodrošināta piemērota aprūpe pie aizbildņa vai audžuģimenē.
20. Atbalsta sniegšanā aizbildnis un audžuģimene sadarbojas ar atbalsta centriem²⁰

---

¹⁷ Krustpils novada pašvaldības 21.11.2018. saistošie noteikumi Nr. 2018/15 “Par ģimenes asistenta pakalpojuma sniegšanas kārtību Krustpils novadā”; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

¹⁸ Krustpils novada pašvaldības 12.03.2013. saistošie noteikumi Nr. 2013/10 “Par kārtību, kādā Krustpils novada pašvaldība sedz braukšanas izdevumus vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu izglītojamiem”; <https://www.krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/izglitiba-kultura-sports>

¹⁹ Krustpils novada pašvaldības 22.06.2011. saistošie noteikumi Nr. 2011/13 “Par ēdināšanas pabalsta piešķiršanu vispārīzglītojošo skolu audzēkņiem, kuru dzīvesvieta deklarēta Krustpils novada teritorijā”; <https://www.krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

²⁰ 2018.gada 26.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr. 355 “Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra noteikumi”

21. Pašvaldība atbalsta audžuģimenes atbilstoši saistošiem noteikumiem, sniedzot pabalstu audžuģimenei ²¹
22. Pašvaldība sniedz palīdzību un atbalstu bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam²², nodrošina dzīvesvietu normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un palīdz materiāli:
  - 22.1. vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei;
  - 22.2. pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai;
  - 22.3. pabalsts ikmēneša izdevumu segšanai;
  - 22.4. dzīvokļa pabalsts.

VII. Bērns un viņa dzīves vide

23. Pašvaldība nodrošina tīru un nepiesārņotu vidi.
24. Krustpils novada pašvaldība nodrošina iespējas iegūt izglītību atbilstoši katra spējām.
25. Pamatizglītības un speciālās izglītības programmas īsteno Mežāres, Vīpes, Krustpils un Sūnu pamatskolā, Variešu sākumskolā un Antūžu speciālajā internātpamatskolā.
26. Vidējās izglītības ieguvi nodrošina Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola.
27. Izglītības iestādēs tiek realizētas interešu izglītības programmas.
28. Pašvaldībā nodrošināta iespēja nodarboties ar sportiskām aktivitātēm –sporta zālēs, trenažieru zālēs, sporta laukumos, izmantojot āra trenažierus, izstaigājot veselības takas un rotaļu laukumos.
29. Pašvaldībā organizē izglītojošas brīvā laika pavadīšanas nometnes trūcīgo un maznodrošināto ģimeņu bērniem un bērniem ar īpašām vajadzībām.
30. Pašvaldības kultūras namos – Atašienē, Spungēnos, Vīpē, Zilānos, Variešos, Antūžos un Mežārē bērniem un jauniešiem tiek nodrošinātas iespējas dalībai pašdarbības kolektīvos, radošajās un sportiskajās nodarbībās, pilnveidojot un attīstot savus talantus, saskarsmes spējas, veicinot tradicionālās kultūras saglabāšanu un attīstīšanu.
31. Izglītības iestādes mācību procesā iekļauj vides aizsardzības tēmas un popularizē veselīgu dzīves veidu.

---

²¹ Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 “Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem” 31.- 34.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

²² Krustpils novada pašvaldības 20.12.2017. saistošie noteikumi Nr. 2017/18 “Par Krustpils novada sociālajiem pabalstiem” 28.- 30.punkts; <https://krustpils.lv/pasvaldiba/dokumenti/sociala-palidziba>

32. Bērnu un jauniešu centri realizē neformālās izglītības nodarbības, lai bērni ārpus mācību stundām būtu nodarbināti atbilstoši viņu interesēm un būtu pasargāti no negatīvas sociālās vides ietekmes.
33. Izglītības iestāžu iekšējās kārtības noteikumos noteikta bērnu aizsardzība no alkoholisko dzērienu, smēķēšanas, narkotisko un toksisko, kā arī citu apreibinošo vielu lietošanas un iedarbības.
34. Bērnu drošībai tiek organizēti nepieciešamie drošības pasākumi kultūras pasākumu laikā un izglītības iestādēs.
35. Vecāku apmācības tiek organizētas “Ceļvedis audzinot pusaudzi”, “Bērnu emocionālā audzināšana” programmu ietvaros un sociālā dienesta organizētajās vecāku atbalsta grupu nodarbībās.
36. Vecākiem izglītojoša rakstura nodarbības notiek saņemot sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijās, izglītības iestādēs apmeklējot vecāku sapulces.
37. Pašvaldības iedzīvotājiem medicīniskos pakalpojumus nodrošina SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, ģimenes ārstu prakses pagastos, citi medicīnas pakalpojumu speciālisti reģionā un citās administratīvajās teritorijās.

VIII. Bērns ar īpašām vajadzībām

38. Pašvaldība sniedz atbalstu ģimenei un bērnam ar īpašām vajadzībām (kuram sakarā ar slimības, traumas vai iedzimta defekta izraisītiem orgānu sistēmas funkciju traucējumiem ir nepieciešama papildu medicīniskā, pedagoģiskā un sociālā palīdzība) neatkarīgi no tā, vai likumā paredzētajā kārtībā ir noteikta invaliditāte.
39. Lai bērnam ar īpašām vajadzībām nodrošinātu tādas pašas tiesības uz aktīvu dzīvi, tiesības attīstīties un iegūt vispārējo izglītību atbilstoši savām fiziskajām un garīgajām spējām un vēlmēm, pašvaldība nodrošina pasākumus, ka sekmē vides pieejamību izglītības iestādēs, kultūras namos, medicīnas iestādēs, brīvā laika pavadīšanas vietās un citur.
40. Krustpils novadā tiek nodrošināta pedagoģisko un sociālās sfēras darbinieku sagatavošana darbam ar bērniem ar īpašām vajadzībām.
41. Krustpils novada izglītības iestādēs un sociālajā dienestā tiek nodrošināti asistenta pakalpojumi ģimenei un bērnam ar īpašām vajadzībām.

IX. Bērnu likumpārkāpumu profilakse

42. Preventīvo darbu bērnu likumpārkāpumu novēršanai Krustpils novadā nodrošina Sociālais dienests, izglītības iestādes, kultūras iestādes, pagastu pārvaldes un citas institūcijas.
43. Pašvaldības sociālais dienests uzvedības sociālās korekcijas programmu izstrādā katram bērnam, kurš:
- izdarījis noziedzīgu nodarījumu;
  - atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, bet sods nav saistīts ar brīvības atņemšanu;
  - atbrīvots no kriminālatbildības;
  - atbrīvots no ieslodzījuma vai soda izciešanas vietas;
  - izdarījis Krimināllikumā paredzētās prettiesiskās darbības pirms 14 gadu vecuma sasniegšanas;
  - vairāk nekā divas reizes izdarījis Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētās prettiesiskās darbības; ubago, klaiņo vai veic citas darbības, kas var novest pie prettiesiskas rīcības.
44. Likumpārkāpumu profilakses darbu ar bērniem, īstenojot sociālās korekcijas programmas, veic sadarbībā ar bērnu vecākiem, izglītības iestādēm, Valsts policiju, Valsts probācijas dienestu, ja bērns ir probācijas klients, sabiedriskajām organizācijām un citām institūcijām.
45. Sadarbības grupas bērnu tiesību aizsardzības jomā vadītājs nosaka institūciju kompetenci, kas pašvaldībā organizē, koordinē un ir iesaistīti bērna antisociālās uzvedības risku novēršanas darbā ar bērniem.

X. Nobeiguma noteikumi

46. Grozījumus šajā programmā var veikt pēc pašvaldības Sadarbības grupas bērnu tiesību aizsardzības jomā un programmā iesaistīto institūciju ieteikumiem.

Domes priekšsēdētājs:

K.Pabērzs

Pielikums

“Krustpils novada pašvaldības
Bērnu tiesību aizsardzības programma
2019.-2023”.

**Krustpils novada pašvaldības bērnu tiesību aizsardzības programmas
īstenošanas Rīcības plāns**

Rīcības virziens	Plānotā rīcība	Sasniedzamais rezultāts	Atbildīgie	Izpildes termiņi	Finansējums
Bērna pamattiesību un pienākumu īstenošana					
Institūciju, profesionāļu, sabiedrības un nevalstisko organizāciju sadarbība bērnu tiesību aizsardzības jautājumos	<ul style="list-style-type: none"> - Organizēt regulāru starpinstitūciju sadarbību; - Organizēt regulāras sadarbības grupas bērnu tiesību aizsardzības jomā sanāksmes; -Sistemātiski ievietot informatīvos materiālus par bērnu tiesību aizsardzības jautājumiem un resursiem pašvaldības mājas lapā internetā un pašvaldības izdevumā “Krustpils Novadnieks”; -Iesaistīt brīvprātīgos jauniešus pārkāpumu profilakses pasākumos, bērnu / jauniešu nometņu darbā 	<ul style="list-style-type: none"> - Operatīva un profesionāla starpinstitūciju sadarbība problēmu prevencijā un risināšanā. - Samazinājies bērnu tiesību pārkāpumu gadījumu skaits - Sabiedrībā ir palielinājusies izpratne par katra atbildību bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšanā. - Palielinājies cilvēku skaits, kuri zina, kā rīkoties bērnu tiesību pārkāpumu gadījumā 	<ul style="list-style-type: none"> Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jomā Sociālais dienests Bāriņtiesa Bāriņtiesa Attīstības nodaļa Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jomā Izglītības iestādes Kultūras 	2019-2023	Pašvaldības budžets

			iestādes		
Bērnu izglītošana par viņu tiesībām un pienākumiem	<p>- Izglītības programmās saistošā veidā apgūt bērnu tiesības un pienākumus;</p> <p>- Iesaistīt brīvprātīgos jauniešus interaktīvos, izglītojošos pasākumos;</p>	<p>- Palielinājies bērnu skaits, kuri apzinās savas tiesības un pienākumus, to nepildīšanas sekas.</p>	<p>Izglītības iestādes Kultūras iestādes Sociālais dienests</p>	2019-2023	Pašvaldības budžets
Sociālais darbs bērnu tiesību aizsardzības jautājumos	<p>-Organizēt preventīvo sociālo darbu ar ģimenēm- psihosociālā konsultēšana, atbalsts;</p> <p>-Organizēt ģimenēm ar bērniem nepieciešamos pakalpojumus un palīdzību atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajai kārtībai un pašvaldības saistošajiem noteikumiem;</p> <p>-Organizēt un vadīt bērnu/jauniešu nometnes;</p> <p>-Nodrošināt psihologa konsultācijas, psiholoģiskās izpētes veikšanu, sociālo rehabilitāciju dzīvesvietā no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā;</p> <p>-Sadarboties ar pašvaldības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām bērnu tiesību aizsardzības jautājumos;</p>	<p>- Samazinās ģimeņu skaits, kurās novērotas problēmas bērnu audzināšanā</p> <p>- Darbojas atbalsta grupas vecākiem un bērniem</p> <p>- Katrā pagastā vasarā tiek organizētas bērnu/ jauniešu nometnes</p>	<p>Sociālais dienests Izglītības iestādes Kultūras iestādes Nevalstiskās organizācijas</p>	2019-2023	Pašvaldības budžets/ Valsts budžets

<p>Bāriņtiesas darbs bērnu tiesību un interešu aizsardzībā</p>	<p>-Aizstāvēt bērna vai aizgādībā esošās personas personiskās un mantiskās intereses un tiesības;</p> <p>-Sadarboties ar citām bāriņtiesām, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām, veselības aprūpes un izglītības iestādēm, sociālajiem dienestiem, policijas iestādēm, Valsts probācijas dienestu un tiesu izpildītājiem, lai nodrošinātu bērna vai aizgādībā esošās personas tiesību un interešu aizstāvību;</p> <p>- Rīkot informatīvus pasākumus par vecāku pienākumiem, atbildību</p>	<p>- Savlaicīga ģimeņu problēmu identificēšana un novēršana;</p>	<p>Bāriņtiesa</p>	<p>2019-2023</p>	<p>Pašvaldības budžets</p>
<p>Bērns un ģimene</p>					
<p>Sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošināšana</p>	<p>- Organizēt un vadīt vecākiem bērnu emocionālās audzināšanas nodarbības;</p> <p>-Organizēt un vadīt vecākiem nodarbības- ceļvedis audzinot pusaudzi</p> <p>-Nodrošināt ģimenes asistenta pakalpojumu ģimenēm ar zemām pamatprasmēm, bez pietiekamām iemaņām bērnu aprūpē</p> <p>- Organizēt psihologa pieejamību bērniem, ģimenēm ar bērniem krīzes situācijās;</p>	<p>- Samazinās ģimeņu skaits, kurās novērotas problēmas bērnu audzināšanā</p>	<p>Sociālais dienests Izglītības iestādes</p>	<p>2019-2023</p>	<p>Pašvaldības budžets</p>

Palīdzība un atbalsts ģimenēm ar bērniem	-Sniegt atbalstu ģimenēm ar bērniem, piešķirot materiālu atbalstu;	- Pašvaldība atbalsta ģimenes ar bērniem un sniedz tām atbalstu, piešķirot: - bērna piedzimšanas pabalstu; - pabalstu izglītībai; - pabalstu bērnu svētkos novada rīkotajā pasākumā; - Pašvaldība sedz braukšanas izdevumus vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu izglītojamiem; -Pašvaldība piešķir ēdināšanas (pusdienu) pabalstu. -Pašvaldība piešķir stipendijas 5.-12.klašu skolēniem par mācību sasniegumiem	Sociālais dienests Izglītības iestādes Pagastu pārvaldes	2019-2023	Pašvaldības budžets
Ārpusģimenes aprūpe					
Atbalsts aizbildņiem un audžuģimenēm	-Sniegt metodisku, psihosociālu atbalstu -organizēt psihologa, logopēda, fizioterapeita u.c. pakalpojumus; - Sadarbībā ar nevalstiskām organizācijām rīkot atbalsta pasākumus audžuģimenēm, aizbildņiem; - Veikt psihosociālo darbu ar ģimenēm ar bērniem, audžuģimenēm, aizbildņiem un bāreņiem - Organizēt starpnovadu tikšanās aizbildņiem un audžuģimenēm, pieredzes apmaiņai.	- Bērniem, atrodoties pie aizbildņa vai audžuģimenē tiek nodrošināta ģimeniska vide. -Aizbildņi iegūst jaunu informāciju un dalās pieredzē	Bāriņtiesa Sociālais dienests Nevalstiskās organizācijas	2019-2023	Pašvaldības budžets/ Valsts budžets
Atbalsts	-Pēc nepieciešamības nodrošināt	- Jaunieši pēc ārpusģimenes aprūpes apguvuši	Bāriņtiesa	2019-	Pašvaldības

jauniešiem ārpusģimenes aprūpē un pēc tās	sociālā atbalsta pakalpojumu (atbalsta personu) pēc ārpusģimenes aprūpes; - Iesaistīt uzņēmējus prakses vietu, darbavietu nodrošināšanā jauniešiem.	patstāvīgai dzīvei nepieciešamās prasmes.	Sociālais dienests Nevalstiskās organizācijas	2023	budžets
Bērns un viņa dzīves vide					
Izglītība	- Kvalitatīva, katra bērna vajadzībām atbilstoša izglītības procesa nodrošināšana -Atbalsta personāla nodrošināšana izglītības iestādēs --Aktivizēt darbu ar skolēniem projekta “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” ietvaros	-Izglītības iestāžu nodrošinājums ar mūsdienīgu materiāltehnisko nodrošinājumu. -Īstenots projekts: Uzlabots Sūnu skolas mācību telpu mikroklimats. - Samazinājies skolēnu skaits, kuriem ir ilgstoši neattaisnoti kavējumi un nepietiekami vērtējumi, priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riski.	Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jomā Izglītības iestādes	2019-2023 2019 2019-2022	Pašvaldības budžets Pašvaldības budžets ESF
Veselības veicināšana un aprūpe, sports	-Infrastrukturā izveide un uzturēšana sportiskām aktivitātēm - Plānveidīgi izveidot un atjaunot mūsdienīgus, drošus bērnu rotaļu laukumus pagastu centros; -Iesaistīt ģimenes ārstus bērnu, jauniešu informēšanā; - Uzlabot skolu sadarbību ar ģimenes ārstiem.	-Pašvaldībā ir nodrošināta iespēja nodarboties ar sportiskām aktivitātēm –sporta zālēs, trenažieru zālēs, sporta laukumos, izmantojot āra trenažierus, izstaigājot veselības takas un rotaļu laukumus -Īstenots projekts: Trenažieru uzstādīšana pie Brāļu Skrindu Atašienes vidusskolas -Īstenots projekts: Sporta laukuma izveide ar futbola, volejbola, strītbola, pievilksnās stieņu un līdzteku laukumu izveidi Variešu pagastā (2020-2026) - Spungēnu sporta zāles paplašināšana un skatītāju tribīnes izveide (2020 – 2026),	Attīstības nodaļa Izglītības iestādes Kultūras iestādes Ģimeņu ārstu prakses	2019-2023	Pašvaldības budžets ELFLA

		<p>-Īstenots projekts: Vīpes sporta laukuma renovācija, drenāžas, volejbola un basketbola laukuma ierīkošana (2020 – 2026).</p> <p>-Bērniem un jauniešiem brīvā laika pavadīšanas iespējas dabā ir pie Krustpils novada ezeriem makšķerējot, laivojot, slēpojot, peldoties un skrienot dažādas trases</p> <p>-Mazinājusies psihoaktīvo vielu lietošana jauniešu vidū.</p> <p>-Noorganizētas lekcijas, informatīvās kampaņas un tematiskie pasākumi atkarību profilaksē vardarbības risku novēršanā, kiberdrošībā</p>			
<p>Interesešu izglītība un brīvā laika pavadīšana</p>	<p>-Dažādot interesešu izglītības piedāvājumu.</p> <p>-Paplašināt interesešu izglītības darbību lauku teritorijās, uzrunājot un iesaistot neaktīvos bērnus un jauniešus;</p>	<p>-Pašvaldības kultūras namos – Atašienē, Spungēnos, Vīpē, Zilānos, Variēšos, Antūžos un Mežārē bērniem un jauniešiem tiek nodrošinātas iespējas dalībai pašdarbības kolektīvos, radošajās un sportiskajās nodarbībās, pilnveidojot un attīstot savus talantus, saskarsmes spējas, veicinot tradicionālās kultūras saglabāšanu un attīstīšanu</p> <p>-Iepazīties ar vēsturiskiem datiem, teikām un nostāstiem bērniem un jauniešiem ir iespēja Asotes, Dzirkaļu pilskalnā, Rogāļu gravā, Marinzejas muižā un parkā</p> <p>-Palielinājies interesešu un profesionālajā ievirzes izglītībā iesaistīto bērnu un jauniešu skaits.</p> <p>-Organizētas izglītojošas tikšanās jauniešiem ar dažādu nozaru speciālistiem, kuri dalās pieredzē, veicinot jauniešu pašizaugsmi</p>	<p>Izglītības iestādes Kultūras iestādes Sociālais dienests Vides pārvalde</p>	<p>2019-2023</p>	<p>Pašvaldības budžets</p>

		-Izstrādāts Krustpils novada Jaunatnes politikas attīstības plāns 2020-2026.gadam -Organizēti neformālās izglītības pasākumi un apmācības			
Sociālās palīdzības un pakalpojumu nodrošināšana	-Organizēt ģimenēm ar bērniem nepieciešamos pakalpojumus un palīdzību atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajai kārtībai un pašvaldības saistošajiem noteikumiem: pabalsts GMI līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa (mājokļa) pabalsts, pabalsts pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijās, pabalsts audžuģimenēm, pabalsts veselības aprūpes nodrošināšanai	-Sociālais dienests organizē sociālo darbu, lai nodrošinātu palīdzību ģimenēm ar bērniem, izmantojot savus resursus, piesaistot citus pakalpojumu sniedzējus; - Organizē sociālo pakalpojumu sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem	Sociālais dienests	2019-2023	Pašvaldības budžets
Bērnu un jauniešu nodarbinātības pasākumi	-Organizēt bērnu/ jauniešu darbu vasarā; -Organizēt un pilnveidot bērnu un jauniešu organizācijas, kas sekmē lietderīgu brīvā laika pavadīšanu -Īstenot projektu "Proti un dari" jauniešu nodarbinātības veicināšanai	-Katru vasaru skolēniem, kuri iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs vecumā no 15 līdz 20 gadiem, ir iespēja reģistrēties Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajos nodarbinātības pasākumos pašvaldībā -Pašvaldībā darbojas 60. Krustpils mazpulks un 748. Sūnu mazpulks. Latvijas Mazpulku vērtības-labi padarīts darbs, izpratne par demokrātiju, latviskums un valstiska pašapziņa.	Attīstības nodaļa Izglītības iestādes Kultūras iestādes Pagastu pārvaldes	2019-2023	Pašvaldības budžets/ Valsts budžets

		<p>- Gada laikā 9 jaunieši iesaistīti projekta darbā-motivācijas programmā</p> <p>-Sociālā dienesta rīkotajās bērnu/jauniešu vasaras nometnēs brīvprātīgo darbu veic 4 jaunieši</p> <p>-Izveidota sadarbība ar pašvaldības un valsts iestādēm, uzņēmējiem karjeras izglītības pasākumu veikšanai, organizēti izglītojoši semināri, apmācības, informatīvās karjeras dienas jauniešiem.</p>			
Bērns ar īpašām vajadzībām					
	<p>-Īstenot projektu “Atver sirdi Zemgalē”</p> <p>-Īstenot projektu “Proti un Dari!”</p> <p>-Nodrošināt asistenta pakalpojumu</p> <p>-Aktivizēt darbu ar skolēniem projekta “Atbalsts priekšlaicīgas</p>	<p>-Palielināta kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamība bērniem ar īpašām vajadzībām</p> <p>-Attīstītas mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināta viņu iesaistīšanās izglītības un aroda apgūvē.</p> <p>- Mazināti sociālās atstumtības riski bērniem ar īpašām vajadzībām pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai izglītības iestādēs, saņemot ārstniecības pakalpojumus un iesaistoties dažādos sociālajos pasākumos.</p> <p>-Bērniem un jauniešiem ar smagiem un vidēji smagiem kustību un garīgās attīstības traucējumiem nodrošināti rehabilitācijas pakalpojumi.</p> <p>- Samazinājies skolēnu skaits, kuriem ir ilgstoši neattaisnoti kavējumi un nepietiekami vērtējumi,</p>	<p>Attīstības nodaļa Izglītības iestādes Sociālais dienests</p> <p>Sociālais dienests Izglītības iestādes</p> <p>Izglītības</p>	<p>2019-2023</p> <p>2019 – 2020</p> <p>2019-2022</p> <p>2019-2022</p>	<p>ESF</p> <p>ESF</p> <p>Valsts budžets</p> <p>Valsts budžets</p>

	mācību pārtraukšanas samazināšanai” ietvaros	priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riski.	iestādes		
Likumpārkāpumu profilakse					
Darbs ar bērniem un pusaudžiem ar deviantu vai delinkventu uzvedību	-Uzvedības sociālās korekcijas plāna sastādīšana un īstenošana nepilngadīgajiem	-Operatīva un profesionāla starpinstitūciju sadarbība problēmu risināšanā.	Bāriņtiesa Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jomā Izglītības iestādes Sociālais dienests	2019-2023	Pašvaldības budžets
Vecāku un bērnu izglītošana	-Organizēt dažādu formu izglītojošus pasākumus vecākiem par bērnu audzināšanu, tai skaitā bērnu tiesību jautājumiem; - Sistemātiski ievietot pašvaldības mājaslapā aktuālu un izglītojošu informāciju vecākiem; - Organizēt dienas nometnes vecākiem kopā ar bērniem.	-Samazinājies bērnu tiesību pārkāpumu gadījumu skaits -Vecāki mācās kopā ar saviem bērniem pavadīt kopā laiku lietderīgi	Bāriņtiesa Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jomā Izglītības iestādes Sociālais dienests	2019-2023	Pašvaldības budžets
Preventīvais darbs psihoaktīvo vielu lietošanas novēršanai	- Organizēt un vadīt bērnu/jauniešu nometnes;(tajās iekļaut tikšanos ar sportistiem , skatuves māksliniekiem, rādot pozitīvu piemēru jauniešiem) -Organizēt izglītojošus pasākumus kultūras iestādēs, bibliotēkās un skolās par psihoaktīvo vielu	-Organizētas izglītojošas brīvā laika pavadīšanas nometnes trūcīgo un maznodrošināto ģimeņu bērniem un bērniem ar īpašām vajadzībām -Samazinājies atkarīgo bērnu skaits	Bāriņtiesa Kultūras iestādes Izglītības iestādes Sociālais dienests	2019-2023	Pašvaldības budžets

	lietošanas kaitīgumu; - Organizēt izglītības iestādēs tikšanās ar bijušajiem ieslodzītajiem vai narkomāniem, kuri ir veiksmīgi socializējušies.	-Samazināties to bērnu skaits, kuriem ir vēlēšanās pamēģināt kādu psihoaktīvo vielu.			
--	---	---	--	--	--

